

(Вечерње новости, 03.03.2009)

Прошлонедељне пресуде државном и војном врху у Хагу изазвале су оштре реакције у Србији. Председника Националног савета за сарадњу с Хашким трибуналом Расима Љајића затекли смо у понедељак у свом кабинету како анализира најновија истраживања јавног мњења:

- Чак 78,5 одсто испитаника сматра да су те пресуде неправедне и превисоке, а свега 11 одсто је оценило их је позитивно. После ових пресуда порастао је проценат грађана Србије који се противи изручењу Младића - прошлог месеца је против изручења било 52 одсто, а сада 59 одсто.

Хоће ли вам пораст лошег расположења према Трибуналу отежати завршетак сарадње?

- Јасно је да у јавном мњењу расте отпор за изручење, а да Холандија не попусти у свом ставу да одблокира наставак европских интеграција без ухапшеног Младића. Србија сарадњу с Хагом мора да заврши, упркос томе што јавност неће популарно гледати на ту одлуку.

Страхујете ли од народног бунта?

- Не страхујемо, али после ових пресуда, када причамо о неопходности изручења Младића и завршетка сарадње с Хагом, свесни смо да ће нам већина људи псовати све по списку, али нема нам друге. Хаг неће престати да ради. Притисци на Србију неће престати без обзира на то колико то све било неправедно и непринципијелно.

Може ли Младић да одахне неколико дана, док не спласну ова негативна реаговања?

- Нема слободног дана ни за Младића, ни за службе безбедности.

Тај сваки дан потраге државу кошта 30.000 евра...

- То је груба процена. Не узимамо ми сваког дана из буџета по 30.000 евра и дајемо их за потраге. Велики број људи који је ангажован у потрагама радио би на другим стварима, као што су борба против криминала, тероризма, корупције. И то све има своју цену.

Безбедњаци, дакле, траже Младића свакодневно?

- Од јутра до сутра. И то буквално. За њих не постоји ни радно време, ни празници, нити нерадни дани.

Да ли су му на трагу?

- Није ни време, ни тренутак да говоримо о томе.

Јесте ли и даље оптимиста да ћете Младића изручити до краја ове године?

- Јесам, иако није популарно говорити о потрагама и хапшењу после ових пресуда.

Али, уколико га не изручите до краја 2009, у преосталих 300 дана изгубићемо још око девет милиона евра за потрагу...

- И економска и политичка штета биће огромна уколико не изручимо Младића. Не можемо да добијемо статус кандидата за ЕУ, не можемо

да користимо претприступне фондове Уније у условима кризе.

Јављају ли се људи да открију Младићеву локацију за оних милион евра?

- Пре ових пресуда први пут су долазили озбиљни људи који кажу да њих не интересују награде, али да хоће да помогну, да дају информацију која би могла да нам користи у лоцирању Младића. Кажу да је просто невероватно да је Младић довео земљу у позицију његовог таоца, да су сви војни официри и његови ратни другови у Хагу, да је он једини на слободи и да држава више не може да трпи толику штету због једног човека.

Да ли сте дипломатским каналима упутили неке протест због високих казни?

- У међународној заједници немамо разумевање. Разговарао сам са великим бројем представника међународне заједнице и амбасадора у Београду који изражавају чуђење због оваквог реаговања и политичара и јавног мњења у Србији.

А шта сте им ви одговорили на тај цинизам?

- Питао сам их: „Зар мислите да би требало да аплаудирамо на овакве пресуде? Како то да Харадинај није крив иако су његови злочини утврђени? Зар је то што је побио сведоке био спас од казне и изрицања пресуде?“ Али, нажалост, не постоји начин да у међународној заједници било шта чују у прилог необјективности Хашког трибунала.

Хоће ли држава помоћи Шаиновићу, Ојданићу, Павковићу, Лукићу и Лазаревићу да им те казне после жалби буду смањене?

- Апсолутно им стојимо на располагању и све што буде потребно даћемо за њихову одбрану.

Како тумачите ослобађајућу пресуду бившем преседнику Милутиновићу?

- Веома је добра ствар за Милутиновића и његову породицу, али добро је и за државу што је он ослобођен.

Из СПС су оштро реаговали на те пресуде. Може ли то да поремети односе у владајућој коалицији или да Дачић одустане од намере да изручи преостале хашке оптуженике?

- Ја не знам ко је у Србији задовољан пресудама. Не очекујем да СПС промени став. Сматрам да су и највећи противници Трибунала свесни да морамо да завршимо хашку причу. Хоће ли Влада издржати терет кризе, без обзира на то што из владајуће гарнитуре стижу поруке да није време за изборе?

- Потребна нам је што већа хомогеност у условима кризе. Морамо да покушамо да постигнемо што шири консензус са опозицијом око мера које ће се предузимати. Криза није ствар политичког и страначког препуцавања. Ово је шанса да почнемо заједно да делујемо у интересу државе, а не странака. Потребно нам је јединство више него икад.

Пошто сте познати по томе да сте готово увек добијали врућ кромпир у руке, а председник Тадић је поручио да су тренутно сиромашни прва брига државе, да ли то значи да ће и највећи терет кризе пасти на ваше министарство?

- Прво ће терет пасти на државу, а затим на моје министарство. У уторак завршавамо пакет социјалних мера. Ради се о 10 мера за заштиту најугроженијих и најсиромашнијих категорија становништва. Међу њима је помоћ за најугроженије, старе у руралним подручјима, децу до 13 година, избегла и интерно расељена лица, оне који примају минимални лични доходак и социјалну помоћ. Предложићемо и мере уштеде. Урадићемо ревизију и контролу социјалних давања, јер сматрамо да та давања примају

Хашке пресуде штете потрази

Пише: Расим Љајић
уторак, 03 март 2009 18:44

и поједини којима то није потребно.

(Разговор водио Ненад Чалуковић)